

Udarbejdet af
Troels Lund Jensen
Chefanalytiker

Flere unge er uden job og uddannelse i store dele af Jylland og på Fyn – modsat hovedstadsområdet

6,4 pct. af de 15-24-årige, svarende til 43.000 unge, er uden job og uddannelse, hvilket er en lidt mindre andel end i 2016. Men tallet dækker over store kommunale forskelle. I store dele af Jylland og Fyn var der i 2022 flere unge uden job og uddannelse end i 2016. Omvendt er der i alle kommuner i hovedstadsområdet færre unge ufaglærte uden job og uddannelse.

Kontakt

Analysechef

Emilie Damm Klarskov

📞 27 35 85 95

✉️ ead@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- Andelen af 15-24-årige, der er ufaglærte, og hverken i job eller uddannelse er faldet fra 7,0 pct. i 2016 til 6,4 pct. i 2022. Men det dækker over vidt forskellige udviklinger på tværs af kommunerne.
- I Jylland og på Fyn er andelen af unge uden uddannelse og job steget i 30 kommuner og faldet i 22 kommuner.
- I hovedstadsområdet er andelen af unge uden uddannelse og job faldet i samtlige 29 kommuner. I størstedelen af disse kommuner er andelen faldet med mere end 1,0 procentpoint i perioden.
- De største stigninger findes i Assens, Langeland, Norddjurs og Ikast-Brandø, hvor andelen er steget med mere end 1,8 procentpoint.
- De største fald findes i kommunerne Billund, Samsø og Ballerup, hvor andelen er faldet med mere end 3,3 procentpoint.

Flere unge er uden job og uddannelse i store dele af Jylland – modsat hovedstadsområdet

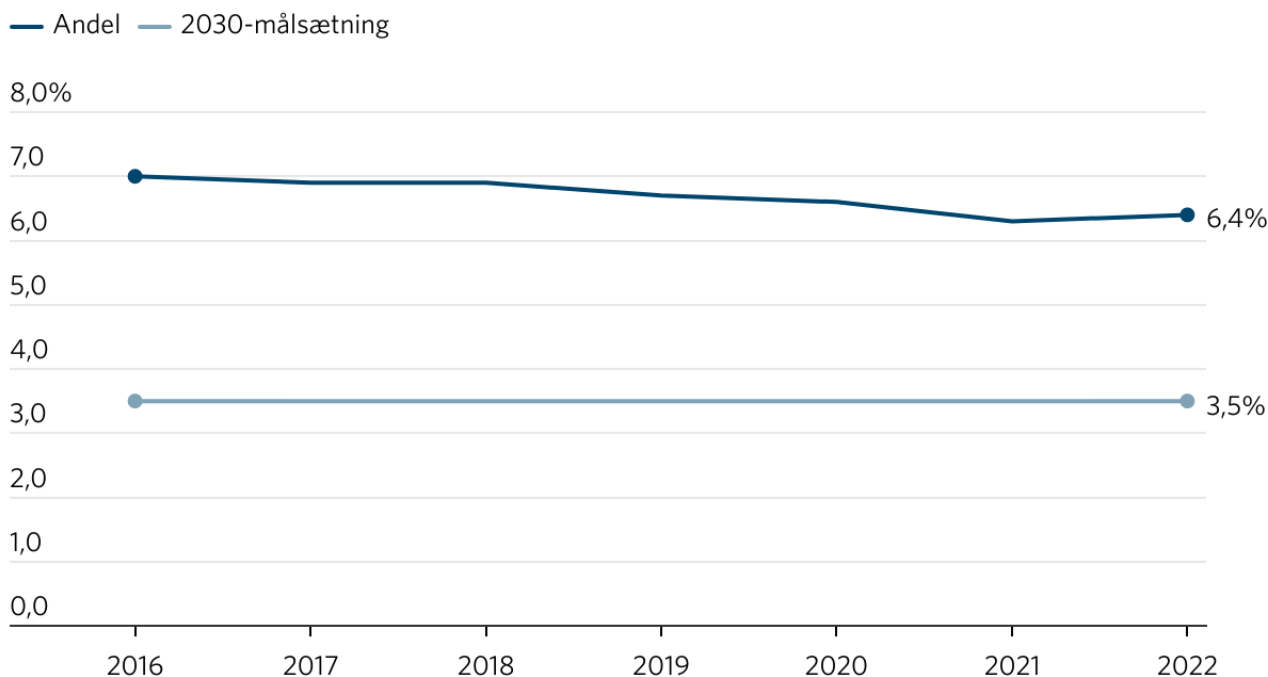
Knap 43.000 unge var ufaglærte og uden job og uddannelse i september 2022.¹ Det er en mindre stigning ift. samme måned året før. Se Bilagsfigur 1.

Andelen af ufaglærte unge, der hverken er i gang med en uddannelse eller i job, er faldet med 0,6 procentpoint på landsplan siden 2016 – fra 7,0 pct. af de 15-24-årige i 2016 til 6,4 pct. i 2022. Det fremgår af Figur 1.

FIGUR 1

Fortsat langt fra 2030-målsætning om halvering af unge uden job og uddannelse

Figuren viser udviklingen i andelen af 15-24-årige uden anden uddannelse end grundskolen, som hverken er i gang med en uddannelse eller er i beskæftigelse. Opgjort september måned årligt fra 2016 til 2022.

Anm.: Andelen er beregnet p.b.a. alle 15-24-årige, der har gået i dansk grundskole i løbet af 8.-10.klasse. Det betyder at unge flygtninge og indvandrere ikke indgår i afgrænsningen. Afgrænsning af populationen er beskrevet nærmere i boks 1.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Selvom det går den rigtige vej er 6,4 pct. et godt stykke fra den politiske målsætning. I 2017 formulerede Folketinget en målsætning om at andelen af unge uden job og uddannelse skal være halveret i 2030, sammenlignet med niveauet i 2016. Det betyder at andelen af ufaglærte unge, der hverken er i gang med en uddannelse eller i job højest må udgøre 3,5 pct. af de 15-24-årige i 2030.

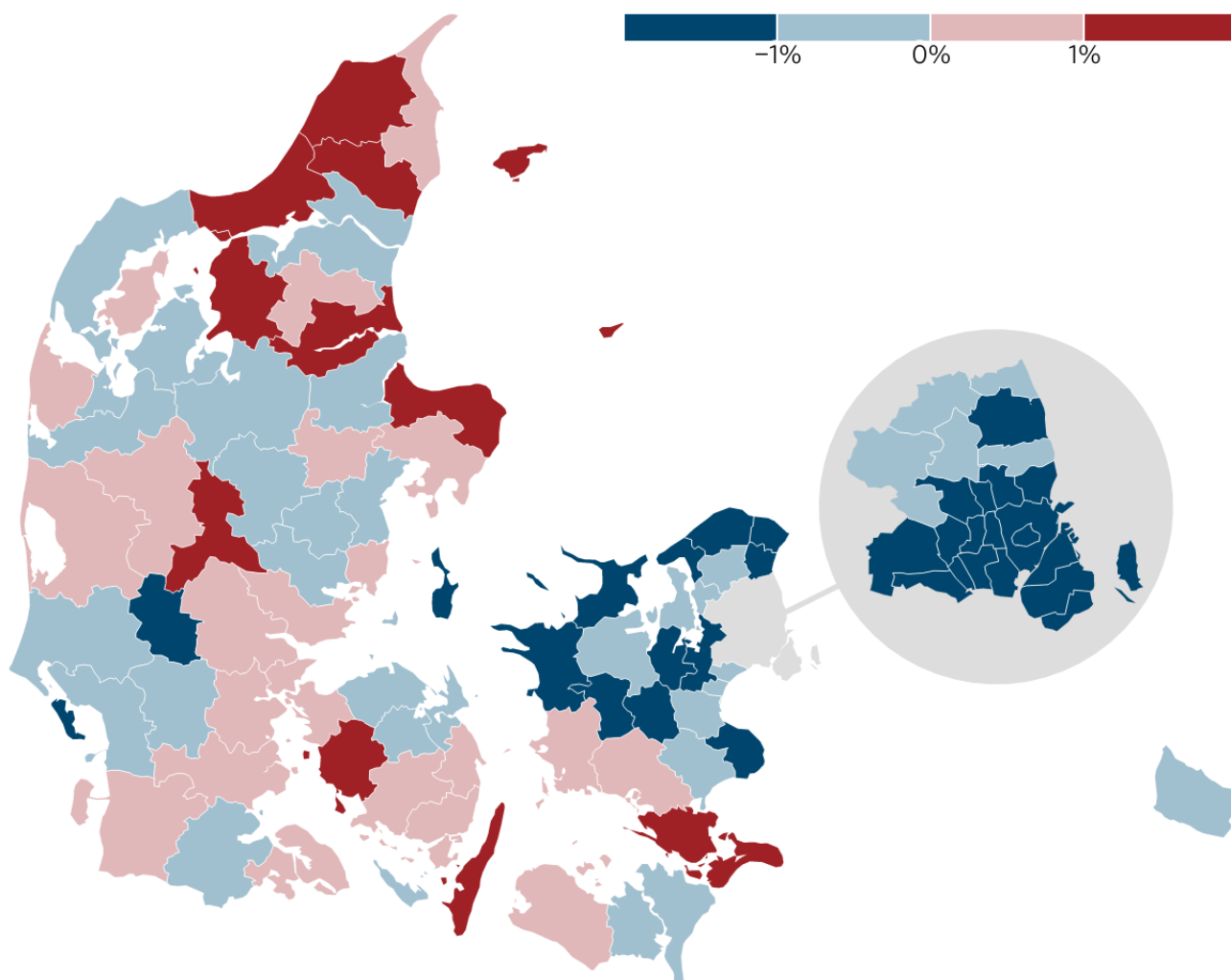
Geografiske forskelle

Derudover har udviklingen på tværs af landets kommuner været meget uensartet. Det fremgår af Figur 2.

FIGUR 2

Andelen af unge uden job og uddannelse er steget i store dele af Jylland – modsat hovedstadsområdet

Figuren viser, hvor meget andelen af 15-24-årige, der har grundskolen som højest fuldførte uddannelse, og som hverken er i gang med uddannelse eller i beskæftigelse i september 2022, har ændret sig siden samme måned 2016, fordelt efter bopælskommune.

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE pba. Danmarks Statistiks registre.

I samtlige kommuner i hovedstadsområdet er andelen faldet. Andelen er især faldet i flere københavnske omegnskommuner, bl.a. Ballerup [Kommune](#) med 3,4 procentpoint, Ishøj Kommune med 2,6 procentpoint og Gladsaxe Kommune med 2,0 procentpoint. Blandt de 29 kommuner i hovedstadsområdet er faldet på mere end 1 procentpoint i 20 kommuner og under 1 procentpoint i 9 kommuner.

I de øvrige sjællandske kommuner er andelen faldet mest i Sorø Kommune med 2,4 procentpoint og Odsherred Kommune med 2,3 procentpoint. I 4 sjællandske kommuner er andelen steget siden 2016. Mest i Vordingborg Kommune med 1,1 procentpoint.

I Jylland og på Fyn er andelen omvendt steget i 30 kommuner og faldet i 22 kommuner. Bortset fra Billund Kommune, hvor andelen er faldet med 3,4 procentpoint, og de små ø-kommuner Fanø og Samsø, er andelen faldet med under 1 procentpoint i kommuner med faldende andele.

De største stigninger ses i kommunerne Assens, med 2,4 procentpoint, Langeland med 2,0 procentpoint, Norddjurs og Ikast-Brande med 1,9 procentpoint, mens også flere nordjyske kommuner har en højere andel unge uden job og uddannelse i 2022 sammenlignet med 2016.

Færrest unge uden job og uddannelse i de større byer og Nordsjælland

På tværs af landet har kommunerne forskellige rammevilkår, der også har betydning for, hvor mange unge der er uden job og uddannelse. Med rammevilkår menes bl.a. sammensætningen af borgernes sociale baggrund, kommunens erhvervsliv og uddannelsesmuligheder.

Kommuner, hvor en høj andel af de unge er ufaglærte og hverken i gang med en uddannelse eller i job, er kendetegnet ved at ligge uden for de større byområder og generelt have flere borgere på offentlig forsørgelse.

Figur 3 viser, at flest unge er uden job og uddannelse i Lolland Kommune, hvor 12,7 pct. af de unge er ufaglærte og hverken er i gang med en uddannelse eller i job. Også i kommunerne Langeland, Vordingborg, Odsherred, Jammerbugt, Læsø og Samsø er mere end hver tiende unge uden job og uddannelse.

Kommuner med den laveste andel unge ufaglærte, der hverken er i gang med en uddannelse eller job, findes omkring København. I Dragør Kommune er 3,3 pct. af de unge uden job og uddannelse, mens tallet er 3,9 pct. i Frederiksberg Kommune og mellem 3,7–4,3 pct. i de nordsjællandske kommuner Gentofte, Rudersdal, Lyngby-Taarbæk og Hørsholm.

Både København og de andre store bykommuner, Aarhus, Odense og Aalborg, har også relativt lave andele på 4,5-4,7 pct. af de 15-24-årige i kommunerne.

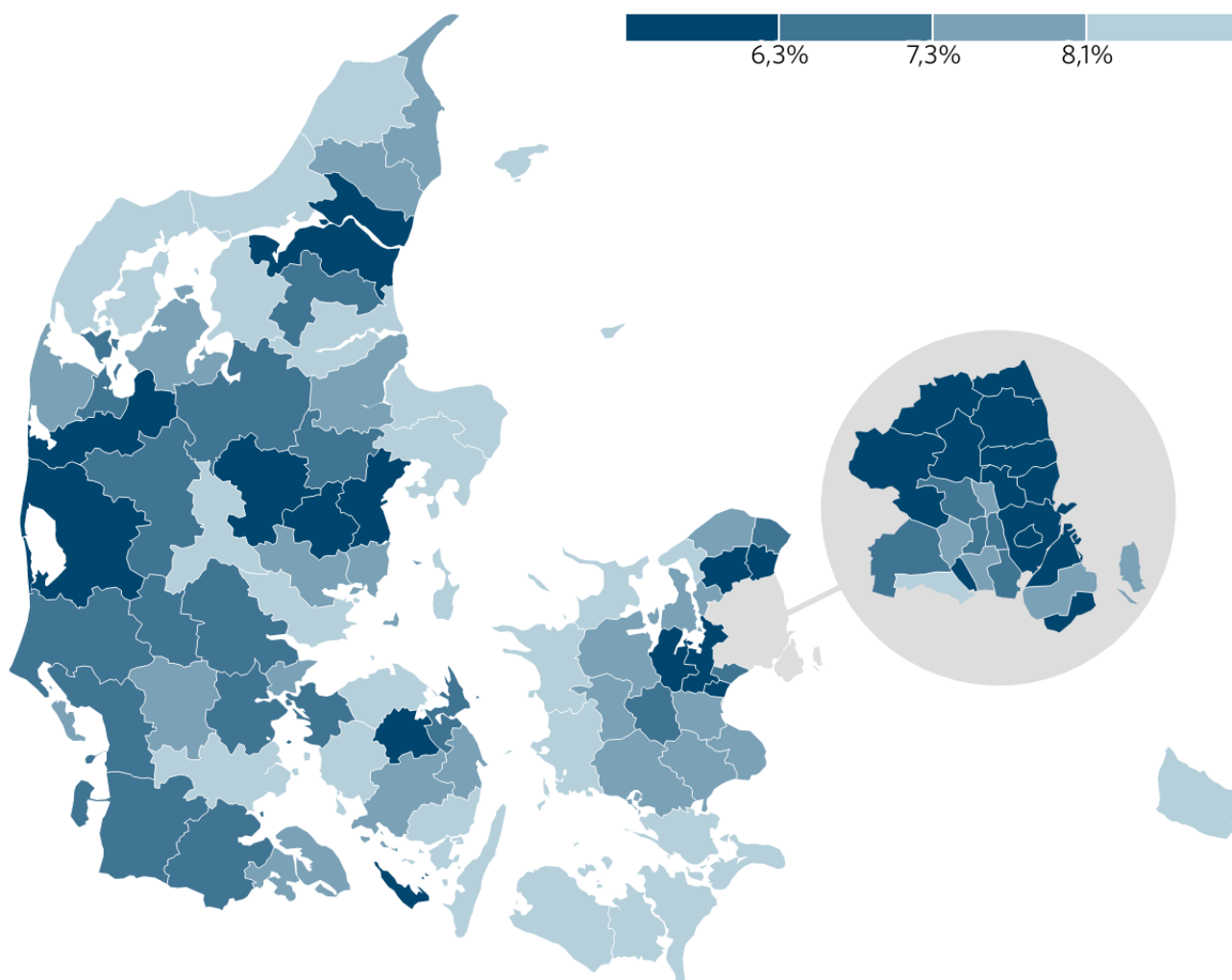
De lave andele her, skyldes dog også, at mange flytter til netop disse byer for at uddanne sig. Det er i sig selv med til at trække andelen ned. Man kan tage højde for flyttemønstre blandt de unge ved at se på, hvor de unge boede, da de var 15 år. Det har vi gjort i Bilagsfigur 2 nederst i analysen.

Blandt unge, der er vokset op i de fire store bykommuner, er andelen af ufaglærte, der ikke er i gang med en uddannelse eller i job, på mellem 6,0-7,4 pct., dvs. omtrent på landsgennemsnittet.

FIGUR 3

Færrest unge uden job og uddannelse i de store byer og Nordsjælland

Figuren viser andelen af 15-24-årige, der har grundskolen som højest fuldførte uddannelse og som hverken er i gang med uddannelse eller i beskæftigelse i september 2022, fordelt efter bopælskommune i 2022.

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE pba. Danmarks Statistiks registre.

Tabellen nedenfor viser, hvor mange unge der er uden job og uddannelse i hver kommune.

Unge uden job og uddannelse fordelt efter bopælskommune

Tabellen viser antallet af unge, der har grundskolen som højest fuldførte uddannelse, og som hverken er i gang med job eller uddannelse i september måned, samt udviklingen i procent af alle unge i kommunen, fordelt efter bopælskommune

Kommune	2016	2021	2022	2016-2022	2016-2022
København	5.120 pers.	3.870 pers.	3.960 pers.	6,4%	-1,6 procentpoint
Frederiksberg	610 pers.	500 pers.	490 pers.	5,3%	-1,4 procentpoint
Ballerup	570 pers.	370 pers.	360 pers.	10,1%	-3,4 procentpoint
Brøndby	390 pers.	320 pers.	320 pers.	9,8%	-1,9 procentpoint
Dragør	70 pers.	50 pers.	40 pers.	5,7%	-2,4 procentpoint
Gentofte	400 pers.	290 pers.	290 pers.	5,1%	-1,4 procentpoint
Gladsaxe	620 pers.	430 pers.	440 pers.	7,5%	-2,0 procentpoint
Glostrup	200 pers.	170 pers.	170 pers.	8,2%	-1,2 procentpoint
Herlev	290 pers.	200 pers.	240 pers.	8,9%	-1,5 procentpoint
Albertslund	350 pers.	260 pers.	270 pers.	9,3%	-1,5 procentpoint
Hvidovre	530 pers.	400 pers.	390 pers.	8,3%	-1,7 procentpoint
Høje-Taastrup	500 pers.	380 pers.	400 pers.	8,7%	-1,8 procentpoint
Lyngby-Taarbæk	290 pers.	280 pers.	270 pers.	4,6%	-0,6 procentpoint
Rødovre	360 pers.	270 pers.	290 pers.	8,3%	-1,6 procentpoint
Ishøj	310 pers.	220 pers.	230 pers.	11,0%	-2,6 procentpoint

Additional 83 rows not shown.

Anm.: Andele er beregnet pba. 15-24-årige i kommunen i det enkelte år, der har været i kontakt med udskolingen 8.-10. klasse. Unge på førtidspension indgår ikke i gruppen af unge uden job og uddannelse, men indgår i populationen, hvis de har gået i dansk udskoling.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Styrk folkeskolen, FGU og fleksible tilbud til de unge længst fra job og uddannelse

Udviklingen de senere år viser også, at gode konjunkturer ikke i sig selv nedbringer andelen af unge uden uddannelse og job markant. Vil man opnå den politiske målsætning om, at højest 3,5 pct. af de 15-24-årige må være ufaglærte uden at være i gang med hverken uddannelse eller i job, skal der en seriøs indsats til fra politikerne.

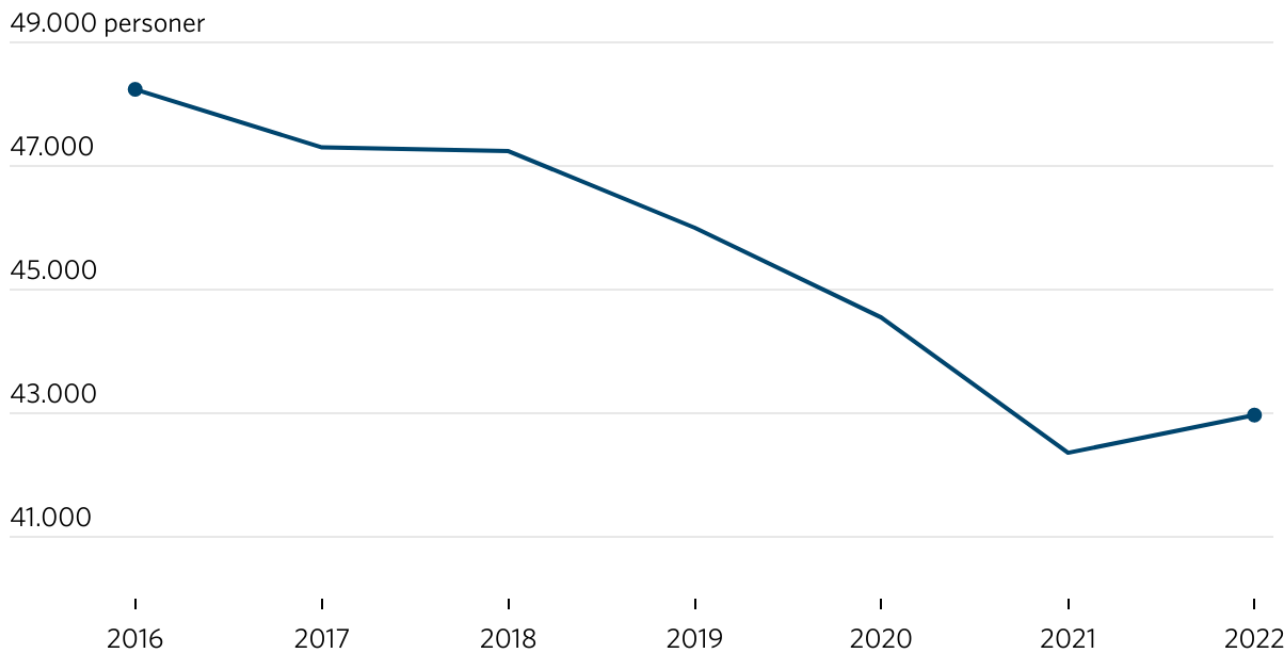
Mange unge uden uddannelse har forsøgt at tage en ungdomsuddannelse – især en erhvervsuddannelse – men uden at gennemføre.² Hvis flere unge skal lykkes med at få en uddannelse, kræver det investeringer i folkeskolen, så færre forlader 9. klasse uden at have de basale færdigheder med sig. Samtidig skal der investeres i erhvervsuddannelserne, og der skal sikres mere fleksible uddannelsesmuligheder. Det kan f.eks. være muligheden for at uddanne sig på nedsat tid eller med mere støtte.

For denne gruppe af unge fungerer den forberedende grunduddannelse (FGU) som trædesten til enten job eller en ungdomsuddannelse. Reformkommissionen har vist at der er store forskelle på, i hvor høj grad kommunerne henviser unge uden uddannelse og job til FGU.³ Det er derfor fornuftigt, som Reformkommissionen foreslår at gøre FGU til en ret for alle unge, der ikke har bestået afgangsprøven i 9.klasse.

Bilag

Antallet af 15-24-årige uden job og uddannelse er stagneret

Figuren viser udviklingen i antallet af 15-24-årige uden anden uddannelse end grundskolen, som hverken er i gang med en uddannelse eller er i beskæftigelse. Opgjort september måned årligt fra 2016 til 2022.

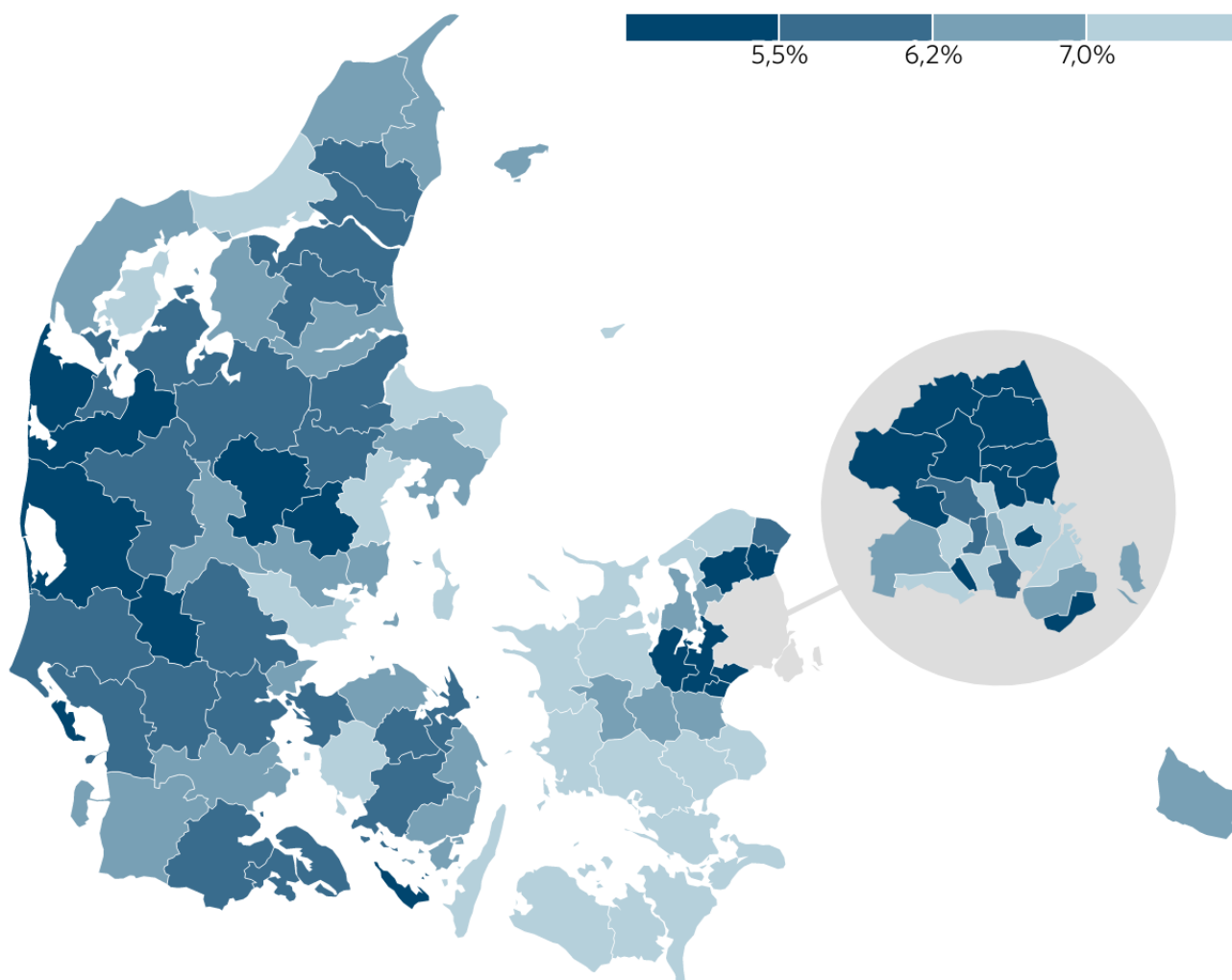

Anm.: Afgrænsningen af populationen er beskrevet nærmere i Boks 1. Data fra 2022 er benyttet til at beskrive antallet i 2016-2019 og 2022, mens 2020-data er benyttet til at beskrive antallet i 2020 og 2021-data er benyttet til at beskrive antallet i 2021. Det skyldes at der i uddannelsesdata sker efterregistreringer, der især påvirker seneste års opgørelse af uddannelsesaktivitet og højest fuldførte uddannelse. Benyttede vi 2022-data til at beskrive hele udviklingen ville vi dermed overvurdere stigningen fra 2021 til 2022.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Færrest unge uden job og uddannelse er vokset op i Nordsjælland og Vestjylland

Figuren viser andelen af 15-24-årige, der har grundskolen som højest fuldførte uddannelse og som hverken er i gang med uddannelse eller i beskæftigelse i september 2022, fordelt efter hvor de boede som 15-årige.

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE pba. Danmarks Statistiks registre.

-
- 1 www.ae.dk/analyse/2023-05-trods-gode-konjunkturer-er-der-stadig-43000-unge-uden-job-og-uddannelse#toc-43-000-unge-st-r-uden-job-og-uddannelse
 - 2 [www.ae.dk/sites/www.ae.dk/files/dokumenter/analyse/ae mindre frafald hos boern af ufaglaerte giver mill](https://www.ae.dk/sites/www.ae.dk/files/dokumenter/analyse/ae_mindre_frafald_hos_boern_af_ufaglaerte_giver_mill)
 - 3 reformkommissionen.dk/media/27055/nye-reformveje-2_web.pdf s.52.